

Tampereella väitös vesihuollosta

Diplomi-insinööri **Riikka Rajalan** väitöskirja ”Pitkän aikavälin kehityspolut vesihuollossa – tapauksena Suomi” tarkastetaan Tampereen teknillisellä yliopistolla perjantaina 21. elokuuta 2009.

Rajalan tutkimuksen mukaan yhdyskuntien vesihuollossa eli vedenhankinnassa ja jätevesihuollossa tarvitaan lyhyen aikavälin päätöksenteon rinnalle pitkän aikavälin suunnittelua. Tätä suunnittelua tehtiin laajalti vesilaitosten perustamisvaiheessa 1800-luvun lopussa ja 1900-luvun alussa. Silloin asioita pohdittiin jopa vuosisadan päähän, mutta sen jälkeen pitemmän aikavälin suunnittelu on jäänyt vähemmälle. Muun muassa tästä syystä verkostoihin on kertynyt saneerausvelkaa ja vaarana on, että kaupungeissa tehdään päätöksiä, jotka eivät huomioi polkuriippuvuuksia eli sitä, miten historiassa tehdyt valinnat sitovat ja rajoittavat tänä hetkenä ja tulevaisuudessa tehtäviä päätöksiä ja käytössä olevia vaihtoehtoja.

Riikka Rajalan väitöstutkimuksen mukaan historian ja polkuriippuvuuksien merkitystä tulisi korostaa suunniteltaessa tulevaisuudenratkaisuja. Monilla paikkakunnilla on tehty laajempaa aluetason tarkastelua ja mietitty tarvetta yhdistää rajallisia resursseja yhteisen päämäärän, toimivan vesihuollon ja riittävien resurssien varmistamiseksi.

– Laitostoiminnassa ei välttämättä ehditä pohtia syvällisesti strategisia päätöksiä, vaikka se olisikin vesihuollon kannalta eduksi. Ehkä laitosten perimmäiset omistajat eli kuntalaiset toimivat liian passiivisesti vesihuollon suhteen, Rajala sanoo.

– Suomessa kunnallisen vesihuollon historia on yli vuosisadan ikäinen ja vesilaitokset ovat kehittyneet vahvoiksi ja varsin itsenäisiksi toimijoiksi. Tämän positiivisen kehityspolun muuttaminen voi olla strategisesti epäviisasta, painottaa Rajala.

Tampereen yliopistossa tutkina toimivan Riikka Rajalan vastaväittäjinä ovat FT **Henry Nygård** Åbo Akademiasta ja professori **Riku Vahala** Teknillisestä korkeakoulusta.

Lisätietoa: www.tut.fi